

ekokymppi

Vuosikertomus

2012

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä Ekokymppi

Tunnuslukuja

Yleistä

- perustettu 2001, aloitti toimintansa 2002
- 9 jäsenkuntaa: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala
- asukasmäärä 31.12.2012: 80 689
- toimialueen maapinta-ala: 21 494 m²
- henkilötyöpanos 2012: 15,5 htv
- järjestää asuin- ja lomakiinteistöjen jätehuollon
- neuvoo ja tiedottaa
- hoitaa jätehuollon viranomaistehtäviä
- toimii itsekkannattavuusperiaatteella

Tavoitteet

- jätehuollon toteutus jätelain mukaisesti
- jätteiden hyödyntäminen valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti
- jättemäärän vähentäminen neuvonnan ja tiedotuksen keinoin

Toimintapolitiikka

- toimintaa ohjaavat missio, visio ja arvot
- henkilöstö sitoutunut tavoitteiden saavuttamiseen
- avaintekijät: laatu, näkyvyys ja rooli julkisena palveluntarjoajana

Hallinto

- korkein päätösvalta yhtymäkokouksella
- toimitusjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta ja laatii strategiset suuntaviivat, jotka hallitus hyväksyy
- yhtymähallituksen toimikausi kaksi vuotta, tarkastuslautakunnan neljä vuotta

Jättemäärä	2012	2011	yksikkö
Kok.jättemäärä	58 679	45 075	tonnia
Sekalainen yhdyskuntajäte	123	197	kg/asukas
Sekal. yhdyskuntajäte REF-jalostukseen	72	0	kg/asukas
Energiajäte	32	24	kg/asukas
Biojäte	46	46	kg/asukas
Paperi, kartonki	52	46	kg/asukas
Metalli	5,2	5,2	kg/asukas
Lasi, keramiikka	7,3	7,3	kg/asukas
Vaarallinen jäte	12,1	8,4	kg/asukas
Sähkölaitteet	8,6	9,6	kg/asukas
Yhdyskuntajätteen hyödyntämisaste	79	57	%

Ympäristö	2012	2011	yksikkö
Biokaasu, talteenkerätty	984 305	997 500	Nm ³
Biokaasun metaanipitoisuus	59	55	%
Biokaasu, soihtupoltettu	940 000	950 000	Nm ³
Biokaasu, hyödynnetty	44 305	47 500	Nm ³
Hyöd. kaasun energiamäärä	235	261	MWh
Soihtupoltetun kaasun energiamäärä	4,9	5,1	GWh
Metaani ilmakehään	640	654	tonnia

Talous	2012	2011	yksikkö
Toimintamenot	4 071 363	4 071 653	€
Toimintatuotot	4 707 804	4 240 386	€
Toimintakate	636 441	168 733	€
Vuosikate	463 295	-8 442	€
Tilikauden tulos	79 526	-381 385	€
Jätehuollon kustannukset	50,46	50,08	€/asukas

Hyötykäyttöä ja kierrätystä

Kainuussa syntyvien jätteiden hyödyntämisessä otettiin merkittävä askel sekajätteen murskauksen ja seulonnan alkaessa. Kainuun jätteiden hyötykäyttöaste on ollut jo usean vuoden ajan noin 20 % maan keskiarvoa parempi. Uuden käsittelylaitteiston käyttöönoton myötä koko vuoden ajalta laskettu hyötykäyttöaste nousi jo lähelle 80 %:a, vaikka laitteisto saatiin tehokkaaseen käyttöön vasta heinäkuussa. Tulevaisuudessa sekajätteestä päätyy loppusijoitukseen ainoastaan noin 5 %, joten muutoksella on siten merkittävä vaikutus myös nykyisen täyttötilavuuden riittävyyden ja uuden loppusijoitusalueen rakentamisen tarpeeseen. Seka- ja energiajätteestä valmistettu kierrätyspoltoaine hyödynnetään energiaksi Kainuun Voiman lämpövoimalassa Kajaanissa. Kainuulaisten jätteiden hyödyntäminen vähentää siten osaltaan myös fossiilisten polttoaineiden käyttöä.

Uusi jätelaki ja jäteasetus tulivat voimaan toukokuun alussa. Voimaantulo ei aiheuttanut merkittäviä toimenpiteitä, koska lain tärkeimmät uudistukset koskivat jätelautakunnan toiminnan alkamista ja jätteenkuljetusjärjestelmää päätämistä. Kuntayhtymä on toiminut jätelautakuntamallilla perustamisestaan saakka ja kuljetusjärjestelmää päätettiin vuoden 2011 lopussa. Kuljetusjärjestelmäksi sovittiin jätelain vaihtoehtoista muunnettu malli, jossa yrittäjät hoitavat kuljetukset ja käsittelystä vastaa kuntayhtymä. Muunnettu järjestelmä otettiin käyttöön kesäkuun alussa, ja se on toiminut hyvin.

Yhdyskuntajätteen kierrätysasteen tavoite määriteltiin jäteasetuksessa 50 %:iin vuoteen 2016 mennessä. Tavoite velvoittaa kaikkia jätteen tuottajia, myös elinkeinotoimintaa ja tuottajavastuutahoja. Tavoitteen saavuttaminen vaatii tulevaisuudessa tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Vuoden 2014 toukokuussa tulee voimaan kuluttajapakkausten täysi tuottajavastuu. Siihen liittyvän keräysverkoston osalta on käytykin alustavia keskusteluita tuottajayhteisöiden kanssa. Kierrätystavoitteen lisäksi on vuonna 2016 tulossa orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto, jossa orgaanisen jätteen osuus loppusijoituksessa rajataan alle 10 %:iin. Tulevaisuudessa riittää siis haastetta, vaikka hyödyntämisessä otettiin merkittävä askel.

Kuluneen kymmenennen toimintavuoden tapahtumat ovat vaatineet henkilökunnalta ja yhteistyökumppaneilta merkittävää panosta, josta tahdon suuresti kiittää kaikkia osapuolia. Osaavan henkilöstön ja hyvien yhteistyökumppaneiden kanssa on miellyttävää jatkaa kainuulaisten jätehuollon kehittämistä entistä paremmaksi.

Jukka Oikarinen, toimitusjohtaja

KERÄYS JA KULJETUS

Ekokymppi järjestää eri jätejakeiden kuljetukset jatkokäsittelyyn omilta keräyspaikoiltaan (ekopisteiltä, lajitteluasemilta ja aluekeräyspisteiltä). Asuinkiinteistöt ja julkisten toiminnan kiinteistöt sopivat itse jätteenkuljetuksesta jätehuoltoyrityksen kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus).

Ekokymppin strategian perusta on syntypistelajittelu - jätteet lajitellaan heti niiden syntypaikalla voimassa olevien jätehuoltomäärien mukaisesti.

Palvelutason kuvaus

Kiinteistökohtainen keräys (kotitaloudet ja vapaa-ajan asunnot)

- 20 000 omakotitaloa
- 20 000 asunto-osakeyhtiötä
- 10 000 loma-asuntoa

Jätehuoltomäärien mukaan vähintään neljän asuinhuoneiston kiinteistöllä on oltava erilliset astiat biojätteelle, sekajätteelle ja energijätteelle. Tätä pienemmillä asuinkiinteistöillä tulee olla erilliset jäteastiat biojätteelle ja sekajätteelle. Paperi, kartonki, lasi ja metallit viedään Ekokymppin ekopisteille ja vaaralliset jätteet lajitteluasemille. Loma-asukkaat kompostoivat biojätteensä ja vievät sekajätteensä Ekokymppin aluekeräyspisteelle tai hankkivat mökille oman jäteastian. Ekopisteet ja lajitteluasemat palvelevat myös loma-asukkaita.

Ekopisteet, 65 kpl

Useimmilla ekopisteillä kerättäviä jätelajeja ovat paperi, kartonki, lasi ja metalli. Astioiden tyhjennykset ja ekopisteiden kunnossapitopalvelut ostetaan kilpailutettuina eri palveluntuottajilta. Toimintavuonna neljän jakeen ekopisteillä (paperi, kartonki, lasi, metalli), 32 kpl, aloitettiin kesäkuun alussa tekstiilin keräys.

Keräyksen ja kuljetuksen jatkokäsittelyyn hoitaa valtakunnallinen UFF-yhdistys.

Aluekeräysverkosto, 134 kpl

Haja-asutusalueella sijaitsevat aluekeräyspisteet ovat asumisessa syntyvän sekajätteen keräyspisteitä, joihin käyttöoikeus on vain aluekeräysmaksun maksavilla talouksilla. Aluekeräyspisteille voi tuoda sekajätteen lisäksi keräyspaperia.

Lajitteluasemat, 8 kpl

Lajitteluasemat ottavat vastaan vaarallista jätettä, hyötykäyttöön kelpaavaa jätettä ja sekajätettä. Seka- ja energijätettä lukuun ottamatta jätteiden tuominen on vastaanottotilanteessa maksutonta kuntayhtymän alueella sijaitseville asuinkiinteistöille. Asemat ovat avoinna kahtena päivänä viikossa. Aukioloaika ja lisätään kesäkuukausina.

Sähkölaitteiden ja paristojen keräykset ja keräyskampanjat

Sähkö- ja elektroniikkaromun ja paristojen keräykset ovat tuottajan vastuulla. Kainuun sähkölaiteromun keräyspisteet sijaitsevat pääosin lajitteluasemilla ja paristonkeräyspisteet paristojen myyvissä liikkeissä. Toimintavuonna Otanmäen ja Vuolijoen taajamissa järjestettiin keväällä, kesällä ja syksyllä vaarallisen jätteen ja sähkölaitteiden keräys. Myös Kajaanin Prisman ympäristöpäivillä järjestettiin jokakeväiseen tapaan vaarallisen jätteen keräys.

Yhteistyökumppanina apteekit

Toiminta-alueen apteekit vastaanottavat kotitalouksien lääkettä.

KERÄYSPISTEET JA VASTAANOTTOASEMAT

Keräyspisteet ja vastaanottoasemat 2012	Palvelu	Määrä	Maksu	Jätelaji
 <p>ALUEKERÄYSPISTEET</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kuntayhtymän ylläpitämiä asumisessa syntyvän sekajätteen keräyspisteitä - käyttöoikeus vain vuosimaksun maksavilla talouksilla - pisteillä lisäksi tuottajavastuun alainen paperinkeräys, johon käyttöoikeus kaikilla talouksilla 	134 kpl	<ul style="list-style-type: none"> - käyttöoikeus sisältyy aluekeräysmaksuun, jonka kuntayhtymä vuosittain vahvistaa 	<ul style="list-style-type: none"> - sekajäte - paperi
 <p>EKOPISTEET</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kuntayhtymän ylläpitämiä hyötyjätteiden keräyspisteitä - käyttöoikeus kaikilla kotitalouksilla - lasinkeräyspisteet kauppoyhteydessä, käyttöoikeus kaikilla talouksilla - tuottajavastuunalaiset paperinkeräyspisteet, joihin käyttöoikeus kaikilla talouksilla 	<p>35 kpl</p> <p>13 kpl</p> <p>17 kpl</p>	<ul style="list-style-type: none"> - käyttöoikeus sisältyy kierrätys- ja ongelmajättemaksuun, jonka kuntayhtymä vuosittain vahvistaa - paperinkeräyksen kustannukset tuottajan vastuulla 	<ul style="list-style-type: none"> - paperi ja lasi (2 ekopisteessä) - paperi, metalli ja lasi (yhdessä ekopisteessä) - paperi, kartonki, lasi, metalli, tekstiili/UFF (32 ekopisteessä) - vain paperi (17 pisteessä) - vain lasi (13 pisteessä)
 <p>LAJITTELUASEMAT</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kuntayhtymän ylläpitämiä keräyspaikkoja, joihin voi toimittaa hyöty- ja sekajätettä sekä vaarallista jätettä 	8 kpl	<ul style="list-style-type: none"> - hyötyjätteet ja vaaralliset jätteet veloituksetta kotitalouksilta - seka- ja energiajäte kuntayhtymän vahvistaman jätetaksan mukaisella vastaanottomaksulla 	<ul style="list-style-type: none"> - vaarallinen jäte - renkaat - sähkölaitteet - kiviaines (7 asemalla) - metalli - rakennuspuutavara - lasi, keramiikka - muovi - kyllästetty puu - kartonki - paperi - asbestijäte - sekajäte - metsätähte - energiajäte - haravointijäte - kannot
 <p>MAJASAAREN JÄTEKESKUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kuntayhtymän ylläpitämä jätteiden käsittely- ja loppusijoitusalue - alueella toimii useita yhteistyökumppaneita 	1 kpl	<ul style="list-style-type: none"> - kuntayhtymän vahvistaman jätetaksan mukaisella vastaanottomaksulla 	<ul style="list-style-type: none"> - loppusijoitettavat jätteet - hyötyjätteet - vaaralliset jätteet - erilliskerätty biojäte - saastuneet maat - erilliskerätty energiajäte - rakennusjätteet - tekstiilit (UFF)

Majasaaren jätekeskus

Kajaanin Kivimäessä sijaitseva jätekeskus toimii yhdeksässä omistajakunnassa tuotetun jätteen vastaanotto- ja käsittelykeskuksena. Kajaanin kaupungin omistaman alueen kokonaispinta-ala on noin 100 ha, josta käytössä on noin 20 ha. Kaatopaikkatoiminta on aloitettu vuonna 1983. EU-määräysten mukainen loppusijoitusalue otettiin käyttöön 1.11.2007.

Loppusijoitettava jäte tiivistetään sorkkajyrällä ja peitetään maamassoilla. Hyötyjätteinä otetaan vastaan biojätettä, energijätettä, puutavaraa, risuja ja puutarhajätettä, maa-aineksia, pilaantuneita maita, kiviaineksia sekä lasi- ja keramiikkajätettä. Pientuojille tarkoitettua lajittelulaiturilla vastaanotetaan lisäksi muovia, kartonkia, paperia ja metalliromua.

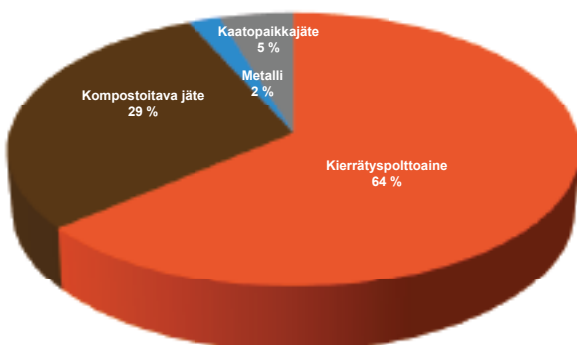
Toimintavuonna jätekeskuksen vanhasta, vuoteen 2007 käytössä olleesta täyttöalueesta kolmasosa peitettiin noin metrin paksuisella kerroksella (ensin maakerros, sitten tasoituskerros kivituhkaa, eristeeksi bentoniittimatto, kuivatuskerrokseksi salaojamatto, pintakerrokseksi moreenia ja humusmaata).

Sekajätteen ja energijätteen käsittely

Seka- ja energijätteen laitospainainen käsittely alkoi kesällä edellisvuoden kilpailutuksessa valitun urakoitsijan, Huurinainen Oy:n toimesta. Käsittelylaitoksessa seka- ja energijätteestä jalostetaan kierrätyspolttoainetta (REF= recovered fuel).

Käsittelyyn vastaanotettiin energijätettä kuntayhtymän omilta lajitteluasemilta ja jätekuljettajilta yhteensä 2 589 tonnia ja sekajätettä yhteensä 5 785 tonnia. Käsittelyn eri vaiheiden jälkeen lopputuloksena syntyi muun muassa kierrätyspolttoainetta (64%), joka hyödynnetään energiantuotannossa. Käsittelyllä saatiin talteen myös sekajätteen joukossa olevat magneettiset metallit (2%) ja kompostoitavat jätteet (29%). Jätepenkkaan eli kaatopaikalle päätyvän jätteen määrä pieneni viiteen prosenttiin.

Seka- ja energijätteen käsittelyn tuloksena saadut jätelajit:

Biojätteen käsittely

Erilliskerätty biojäte kuljetetaan Kajaanista, Vaalasta, Paltamosta, Sotkamosta ja Kuhmosta aumakompostoitavaksi jätekeskukseen. Hyrynsalmen, Suomussalmen, Puolangan ja Ristijärven biojäte kompostoidaan aumoissa Hyrynsalmen jätevedenpuhdistamolla.

Jätteen hyötykäyttö

vaarallinen jäte > käsittely vaarallisen jätteen käsittelyluvan omaavassa laitoksessa
rakennuspuutavara ja metsätähteet > haketus > energiantuotanto tai kompostin tukiaine
haravointijäte > kompostin tukiaine
painekyllästetty puu > Demolite Oy
kannot > haketus > energiantuotanto
kiviainekset > maanrakennus
kartonki, paperi ja metalli > uusioraaka-aineen jalostus
lasi ja keramiikka > maanrakennus
muovi > jalostus kierrätyspolttoaineksi > energiantuotanto
renkaat > Suomen Rengaskierrätys Oy > jatkojalostus
sähkölaitteet > tuottajayhteisöt > jatkokäsittely
asbesti > loppusijoitus erityisjätteenä jätekeskuksessa
sekajäte > laitospainainen käsittely / loppusijoitus jätekeskuksessa
energijäte > jalostus kierrätyspolttoaineksi > energiantuotanto

Jättemääriä

Vastaanotettavien jätelajien kokonaismäärä oli vaaralliset jätteet ja sähkölaitteet mukaan lukien 58 679 tonnia. Vastaanotettavien jätelajien osalta jätteen kokonaismäärä lisääntyi edellisestä vuodesta 3 604 tonnia (30,2 %). Lisäys johtuu kasvaneesta maa-aineksen ja muiden hyötyjätteiden määrästä. Vähennemistä tapahtui sekajätteessä, rakennusjätteissä, muussa loppusijoitettavassa, biojätteessä ja vaarallisissa jätteissä. Energijätteen ja sähköromun määrä kasvoi. Sekajätteen loppusijoitus väheni 6 152 tonnia (38,3 %) uuden murskaus- ja seulontalinjaston käyttöönoton myötä. Vastaanotetusta sekajätteestä menee loppusijoitukseen ainoastaan noin 5 %. Murskaustoiminnan johdosta hyötykäyttö paranee merkittävästi ja kuntayhtymä hallinnassa olleiden jätteen hyötykäyttöasteeksi muodostui kuluneena vuotena jo 79 % valtakunnallisen keskiarvon ollessa 60 % (Tilastokeskus 2011).

Majasaaren jätekeskus

Nykyaikaista jätteen vastaanottoa ja käsittelyä

Loppusijoitusalue

Biokompostialue

Kierrätyspolttoaineen valmistus

Hyötyjätealue

Käytöstä poistettu loppusijoitusalue

Lajittelulaituri

Vaarallisen jätteen varasto

Toimisto
Vaaka

Biokaasu-
pumppaamo

Öljyiset
lietteet

Öljymaiden
kompostialue

Vesien
käsittely

Lietteen rakeistus

Käytöstä poistettu loppusijoitusalue

Jättemääriä Ekokymppin toiminta-alueella, tonnia

Jätelaji	2012	2011
Loppusijoitettavat jätteet yhteensä	12 833	19 961
- Sekalainen yhdyskuntajäte	9 902	16 054
- Rakennusjäte	1 799	2 462
- Muu loppusijoitettava jäte	1 132	1 445
Hyödynnettävät jätteet yhteensä	44 306	24 639
- Paperi ja kartonki	4 190	3 776
- Energia- ja sekajätteestä jalostettava REF	8 373	1 956
- Biojäte	7 240	7 281
- Puhtaat maat	9 325	2 816
- Muut hyödynnettävät jätteet (risut, kannot, puu, betoni, tiili ym.)	15 178	8 810
Muut jätteet yhteensä	3 205	1 933
- Saastuneet maat	1 540	475
- Vaaralliset jätteet	972	682
- Sähkölaitteet	693	776

TUKIPALVELUT

E-laskutus

Yksityisasiakkaiden elasku-sopimuksen tekemistä helpotettiin ottamalla käyttöön Ohjaava käyttöönotto –palvelu, jossa Osuuspankin verkkopankin kautta laskunsa maksavat vuosilaskuasiakkaat voivat laskua maksaessaan valita seuraavien laskujensa maksutavaksi elaskun. Palvelun käyttöönotto kymmenkertaisti elasku-sopimusten määrän. Vuoden aikana uusia elasku-sopimuksia tehtiin noin 1200 kpl.

Citrix-palvelinympäristö myös asiakaspalveluun

Asiakaspalvelun tehokkuutta paransi Jättekanta-ohjelmiston siirtäminen virtuaaliseen Citrix-palvelinympäristöön. Virtuaaliympäristö poisti aiemmin käytössä olleen palvelimen tekniset ongelmat mm. yhteyden kangertelun ulkoistetulle asiakaspalvelulle.

Kameravalvonta tehostui

Aluekeräyspisteiden käyttöä seurataan kameravalvonnan avulla. Kameran käyttöä seurataan keräyspisteillä, joissa esiintyy eniten ylitäytymistä ja väärinkäyttöjä. Kameravalvonnan aineiston käsittelyä keskitettiin asiakaspalvelutiimille. Se nopeutti ja helpotti kuvien käsittelyä merkittävästi. Vuoden aikana käsiteltiin yli 100.000 kameran kuvaa, joiden perusteella lähetettiin aluekeräyspisteiden käyttäjille 97 huomautusta luvattomasta käytöstä ja 5 huomautusta väärinkäytöstä. Kameravalvonnan tehostaminen vähensi huomattavasti aluekeräyspisteiden ongelmia.

Sosiaalinen vastuu

HENKILÖKUNTA

Vuonna 2012 kuntayhtymän palveluksessa oli vakituudessa työsuhteessa 13 henkilöä. Lisäksi määräaikaisia työntekijöitä palkattiin lähinnä toimistoapulaisen tehtäviin sekä jätekeskuksen kesäaikaisiin investointihankkeisiin. Yhteensä kuntayhtymän henkilötöyöpanos oli 15,5 htv.

Työterveyshuolto ja työturvallisuus

Suomen Terveystalo oy hoitaa Ekokympin työterveyspalvelut. Se on tehnyt Ekokympille työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja huolehtii suunnitelman päivityksistä. Lisäksi se on tehnyt selvityksen työpaikkaergonomiasta.

Työturvallisuutta koskevia asioita hoitaa henkilökunnan edustama työsuojelutoimikunta, joka muodostuu työsuojelupäälliköstä ja työsuojeluvaltuutetuista.

Henkilöstön hyvinvointi

Ekokymppi kannustaa henkilöstöään ylläpitämään työkykyään ja tarjoaa henkilöstön käyttöön kunto- ja kulttuuriseteleitä sekä viikottaisen sählyvuoron Kajaanihallilla. Muuta työhyvinvointia parantavaa yhteistä toimintaa ovat esimerkiksi yhteiset ateriat ja elokuvaillat.

Osaamisen kehittäminen

Henkilökuntaa osallistui seuraaviin koulutuksiin ja seminaareihin:

- Logica kehittämisspäivät Helsingissä, 4 henkilöä
- Sisäisten auditoiden koulutus Turussa, 3 henkilöä
- Jätelautakuntien neuvottelupäivät Hämeenlinnassa, 3 henkilöä
- Perintälain muutokset –koulutus Oulussa, 3 henkilöä
- Strateginen viestintä –koulutus Helsingissä, 2 henkilöä
- Työpaikkaohjaajakoulutus Kajaanissa, 2 henkilöä
- Hallinnon kieli –koulutus Kajaanissa, 4 henkilöä
- Jätehuoltopäivät Helsingissä, 1 henkilö
- Jätelaitospäivät Helsingissä, 4 henkilöä
- Viestintäpäivät Oulussa, 2 henkilöä
- Jätehuollon energiapäivät Lahdessa, 2 henkilöä
- Jätehuollon logistiikkapäivät Lahdessa, 1 henkilö
- Kuntaenergiapäivät Oulussa, 2 henkilöä
- Johdon päivät Kolilla, 1 henkilö
- IFAT-messut Münchenissä, 2 henkilöä
- Pidä Lappi siistinä –seminaari Rovaniemellä, 2 henkilöä

NEUVONTA JA TIEDOTUS

Neuvonnalla ja tiedotuksella tarjotaan tietoa jätehuollosta ja kuntayhtymän toiminnasta sekä muokataan asenteita myönteisemmäksi kierrätystä kohtaan. Kotitalousasiakkaat ovat neuvonnan ja tiedotuksen pääkohderyhmä. Tietoa jaetaan myös vuorovaikutussuhteissa muihin sidosryhmiin (mm. kuntayhtymän omistajat, jätehuoltoyritykset, ympäristöviranomaiset, media).

Neuvonta- ja tiedotustapoja ovat:

- esitteet, ohjeet, julkaisut, tiedotteet
- lehti-ilmoitukset, radio- ja tv-mainonta
- verkkoviestintä
- puhelinneuvonta
- luennot, vierailut, tiedotustilaisuudet
- kokoukset ja palaverit

Kurre Kainuulainen

Kurre Kainuulainen on Ekokympin orava, joka neuvoo ja opastaa jätelajittelussa ja jätteen synnyn ehkäisyssä. Kurren voi kutsua vierailulle päiväkotiin, kouluun tai tapahtumaan. Lisäksi Kurrella on henkilöprofiili Facebookissa.

Toimintavuoden alussa Kurre-hahmoa varten teetätettiin uusi rooliasu, joka toi Kurrelle ja Ekokympille uutta ilmettä, näkyvyyttä ja suuren suosion. Kesällä teetätettiin ”kesäturkki” eli vilpoisampi kesäasu, joka oli käytössä toukokuuisilla koulukäynnillä, Mahdollisuuksien Tori-tapahtumassa ja Kajaanin Markkinakadulla.

Kurre Kainuulainen vieraili kainuulaisilla päiväkodeilla ja kouluilla ja oli mukana monessa tapahtumassa, kuten Rakenna-Sisusta-Asu –messuilla, Kajaanin Markkinakadulla, Kajaanin Mahdollisuuksien torilla, Seppälän maalaismarkkinoilla, Kainuun Rastiviikolla ja Kajaanin Pietarin asukastilaisuudessa.

Kurre oli aktiivinen myös Facebookissa ja jakoi kierrätysvinkkejä ja kiinnostavia poimintoja mediasta. Kurre käytti runsaasti kuvia ja videoleikkeitä tilapäivityksissään. Myös Kurresta itsestään otettiin useita videoleikkeitä, jotka ladattiin YouTubeen. Kurre haluaa viestinnällään kertoa, että kierrättäminen on tärkeää, mutta myös kivaa ja helppoa.

Vierailuja ja tapahtumia

Jätekeskukseen tutustui useita vierailijaryhmiä Kainuun Ammattiopistolta. Vieraille esiteltiin Ekokympin toimintaa ja jätekeskuksen eri toimintoja.

Myös peruskoululuokkia vieraili Majasaassa bussilasteittain keväällä ja syksyllä. Kurre oli mukana kestitsemässä vieraita.

Huhtikuussa Ekokymppi oli mukana Rakenna-, Sisusta-, Asu- messuilla Kajaanissa, kesäkuussa Kajaanin Markkinakadulla ja elokuussa Seppälän maalaismarkkinoilla.

Neuvontakäyntejä tehtiin myös kuntien kiinteistöille Vaalassa ja Hyrynsalmella.

Pulkkarieha

Kuntayhtymän kymmenvuotisjuhlan kunniaksi Ekokymppi järjesti maaliskuussa kainuulaisille maksuttoman perhetapahtuman - pulkkariehan Majasaaren jätekeskuksessa. Ohjelmassa oli muun muassa mäenlaskua ja moottorikelkkakyyditystä. Vieraille tarjottiin myös mahdollisuutta tutustua jätekeskuksen toimintoihin Kurren Rastiradalla. Radalla olivat rastit, jotka esittelivät Kurren kotikoloa, jättikompostia, roskanmurskaajaa, lajittelulaituria, sorkkajyrää ja metaanipeikkoa. Rastiradalla sai myös pelata roskakorista pikkuoravan kanssa. Pulkkariehaan osallistujille tarjottiin makkarat ja lämpimät mehut sekä pullakahvit. Pulkkariehaan osallistui noin 350 henkilöä.

Tuikkujahti

Ekokymppi järjesti ensimmäistä kertaa valtakunnallisen kampanjan mukaisesti Tuikkujahdin eli tuikkukuorien keräyskilpailun Kainuun peruskoululaisille. Kilpailu alkoi edellisen vuoden marraskuussa ja päättyi toimintavuoden tammi-helmikuun vaihteessa. Tavoitteena oli aktivoida koululaisia tarkkailemaan kulutus- ja lajittelutottumuksiaan. Tuikkujahtiin ilmoittautui 63 luokkaa (1 120 oppilasta). Jahdin aikana neuvoja vieraili muutamalla koululla jakamassa keräysohjeita. Kilpailun voitti Kätönlahden koulun 2A-luokka, joka keräsi eniten tuikkukuoria oppilasta kohden, 995 kpl. Ekokymppi palkitsi voittajaluokan 500 euron stipendillä. Sijat 2-4 palkittiin kirjapalkinnoilla. Kaikki luokat saivat osallistumisestaan diplomin, ja kaikki osallistujat saivat muistoksi Tuikkujahti-viivoittimen. Koko jahdin saalis Kainuussa oli noin 400 000 tuikkukuorta.

Muuta

Kaikilla lajitteluasemilla järjestettiin jälleen kesähelteillä "neuvontapäivä" ja tarjottiin asiakkaille kylmää mehua.

Marraskuussa järjestettiin lajitteluasemanhoitajien koulutus, jossa päivitetty toimintaohjekansion materiaali käytiin läpi ja jaettiin hoitajille. Toimintaohjekansio sisältää tietoa aseman toimintaperiaatteista, jätelajeista, lajitteluohjeista ja maksuista.

Ekokymppin verkkosivuja päivitettiin säännöllisesti. Radiomai- nontaa tehtiin kesä- ja heinäkuussa jätehuollon ajankohtaisasi- oista. TV-mainontaa tehtiin ensimmäistä kertaa - Ekokymppin missiosta teetätettiin piirrosanimaatio, jossa Kurre on pääosasa- sa. Animaatioita tehtiin kaksi; kesäinen ja joului- nen. Mainokset näkyivät heinäkuussa ja joulukuussa MTV 3-kanavalla.

Edellisvuonna ideoitu uusi graafinen ilme otettiin viestinnässä käyttöön. Esitteet, julkaisut ja ohjeet muutettiin uuden ulkoasun mukaisiksi. Myös ekopisteiden ja lajitteluasemien opastekylltien uudistaminen aloitettiin.

Neuvonta- ja tiedotusmateriaaliksi painatettiin mm.

- vuosikertomus 2011, 400 kpl
- vuosikalenteri 2013, 51 000 kpl
- organisaatioesite / JS-Suomi, 2 500 kpl

Vuosikalenteri 2013 jaettiin joulukuussa jokaiseen Kainuun talouteen (noin 42 000 kpl) ja yrityksiin (noin 5 000 kpl) ja ulkopaikkakunnalla asuville kesämökkiläisille (noin 4 700 kpl).

Toiminta-alueen uusille kiinteistön omistajille (1 603 kpl), lähetettiin jätehuollon tietopaketti, joka sisälsi mm. jätehuoltomääräykset, organisaatioesitteen ja lajitteluohjeita.

Sähköinen uutiskirje Ekoaviisi otettiin käyttöön keväällä. Ekoaviisi kertoo jätehuollon ja Ekokympin ajankohtaiset asiat ja sen voit tilata Ekokympin verkkosivuilta.

Sisäinen tiedonkulku

Kuntayhtymän hallinnon henkilökunta ja jätekeskuksen käyttömestari kokoontuivat kerran viikossa pitämään henkilöstöpala-veria, jossa käytiin läpi ajankohtaisia asioita. Tiedonsiirron välineinä käytettiin paljon sähköpostia ja työpaikan taukokuoneessa olevaa fläppitaulua.

Hallinnon ja jätekeskuksen / lajitteluasemien välinen tiedonkulku hoidettiin enimmäkseen puhelimitse ja sähköpostitse.

Jätekeskuksen toiminta vaikuttaa ilmaan, maaperään ja vesistöihin. Toimintaa ja ympäristövaikutusten tarkkailua ohjaa ympäristölupa. Ympäristövaikutuksia vesistöön, ilmaan ja maaperään tarkkaillaan vuosittain Kainuun ympäristökeskuksen (nykyisin Kainuun ELY-keskus) hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Päästötarkkailussa seurataan likaisen suotovesien ja puhtaiden hulevesien määrää ja laatua. Vaikutustarkkailu kohdistuu pinta- ja pohjavesiin. Jätekeskuksen ympäristön veloitettarkkailu on jaettu kahteen osaan:

1. lähiympäristön tarkkailu, jota suoritetaan kerran kuussa ja
2. ulompi tarkkailu ulottuen aina Mainuanjärveen saakka, mikä tehdään kolme kertaa vuodessa

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET ILMAAN

Jätteiden loppusijoitus vaikuttaa ilmanlaatuun, koska täyttöalueilla syntyy jätteen hajotessa kaatopaikkakaasua (metaania). Vuodesta 2002 käytössä olleella kaasunkeräysjärjestelmällä ilmakehälle haitallinen metaani kerätään talteen vanhoilta, käytöstä poistetuilta jätetäyttöalueilta.

Kaasunkeräysjärjestelmä kattaa vanhimmat käytöstä poistetut yhdyskuntajätteen kaatopaikka-alueet. Vuonna 2002 käytöstä poistetulla täyttöalueella on kuusi kaasunkeräyskaivoa. Vuonna 2007 käytöstä poistetulla jätetäytöllä on kymmenen kaasunkeräyskaivoa. Kummaltakin täyttöalueelta kaasu imetään alipaineella pumppausyksikköön, jossa kaasu kuivataan ja paineistetaan.

Valtaosa vanhojen jätetäyttöjen kaatopaikkakaasuista imeetään kaasunkeräysjärjestelmän avulla joko soihutupolttimelle tai omaan energiantuotantoon. Molemmista kerätty metaani ja muut hiilivedyt palavat hiilidioksidiksi ja vedeksi. Tarkoituksena on näin vähentää kaatopaikan kasvihuonekaasupäästöjä muuttamalla erittäin voimakas kasvihuonekaasu metaani vähemmän haitalliseksi hiilidioksidiksi.

Omassa energiantuotannossa hyödynnetään osa kaatopaikkakaasusta, jolloin sen sisältämä energia voidaan käyttää hyödyksi jätekeskuksen toiminnoissa ja toimitilojen lämmityksessä. Toimintavuonna kerätyn kaasun kokonaisenergiasta hyödynnettiin omassa toiminnassa noin 5,1 %.

Muita ympäristövaikutuksia ilmaan syntyy jätepenkan hoidosta ja jätteiden kuljetuksista – näihin käytetään energiaa, mikä aiheuttaa hiilidioksidipäästöjä. Näitä päästöjä ei ole ollut mahdollisuutta seurata.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET VESIIN

Vesiin kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi on estetty jätetäytöstä suotaantuvien ja muiden likaantuneiden vesien pääsy luontoon mm. salaojituksin ja tiivisrakennekerroksin.

Vesien käsittely

Kaatopaikan likaantuneet vedet – mm. liikenne- ja kompostialueilta – johdetaan likaisten vesien keräyskaivoon, joista vedet pumpataan ja imeytetään vanhoihin jätetäyttöihin. Jätetäytössä vesi ylläpitää jätteen biologista hajoamista ja kaasuntuotantoa. Biologinen prosessi myös käsittelee siihen johdettua likaista vettä.

Jätetäytöstä suodattava ns. suotovesi johdetaan käsiteltäväksi biologis-kemialliseen puhdistamoon. Ensimmäisessä vaiheessa poistetaan pääosa suotoveden orgaanisesta aineesta. Toisessa vaiheessa ns. Envistone -tyyppinen poisto poistaa suotoveden ammoniumtyypin, ja kolmannessa vaiheessa poistetaan loput epäpuhtaudet. Puhdistettu vesi johdetaan sähkönjohtavuus- ja pH-mittausten jälkeen pois jätekeskuksen alueelta. Prosessissa saadaan talteen jätekeskuksen jätevesien sisältämä typpi, joka nitraattipitoisen veden muodossa voidaan käyttää mm. lannoitteena.

Jätekeskuksen vesistövaikutuksia tarkkaillaan jätekeskusalueen ulkopuolella yhdeksässä vesistöasteessä. Lisäksi seurataan jätekeskuksesta purkautuvan veden laatua ja määrää. Pohjavesiä tarkkaillaan kolmessa pisteessä. Näytteitä otetaan kolmesti vuodessa Kainuun ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti.

Toimintavuonna jätekeskuksen alueelta purkautuneen veden sähkönjohtavuusarvot olivat keskimäärin kaatopaikkavesille tyypillisen korkeita. Veden pH oli keskimäärin hieman emäksistä tai lähellä neutraalia. Keskimääräinen kuormitus oli kaikkien parametrien osalta vähäistä.

Pohjavedet

Kaatopaikan, lähinnä vanhimman, käytöstä poistetun jätetäytön vaikutus pohjaveteen oli selvästi nähtävissä vain kaatopaikan etelä-, lounais- ja länsipuolella. Vaikutukset ilmenivät selvästi kohonneina sähkönsäilytysarvoina sekä kloridi- ja typpipitoisuuksina. Fosforipitoisuus oli suhteellisen pieni. Veden rauta- ja mangaanipitoisuudet olivat koholla.

Pintavedet

Jätekeskuksen kuormitus näkyy selvästi ensimmäisessä kaatopaikan alapuolella olevassa tarkkailupisteessä, Koljoson suolta laskevassa ojassa (piste Ko/11) ja lievästi Niittyjoen alaosassa olevassa tarkkailupisteessä. Kylkiäisessä tai sen alapuolella olevassa vesistössä jätekeskuksen kuormitusta ei voi havaita.

MELU, PÖLY JA HAJU

Puun ja betonin murskauksesta voi paikallisesti aiheutua ajoittaista pölyämistä ja melua. Samoin ajoittaista pölyämistä aiheuttaa tuhkalastien purku. Melua syntyy hieman raskaasta liikenteestä jätekeskuksen alueella. Lieviä hajuhaittoja on esiintynyt lähinnä silloin, kun paikalle tuodusta biojätteestä on valmistettu biojätekompostia. Lievä hajuhaitta on esiintynyt viikottain, mutta se ei ole ulottunut juurikaan jätekeskuksen aluetta kauemmas.

Hajuista ei ole tehty yhtään reklamaatiota. Muita mahdollisia hajuhaittoja minimoidaan pitämällä avoin jätetäyttö mahdollisimman pienenä ja peittämällä kompostoitava biojäte välittömästi.

Kehitystyö

Sähköinen uutiskirje Ekoaviisi ja e-lasku

Tiedotukseen liittyvä sähköinen uutiskirje suunniteltiin ja sen julkaisu aloitettiin toimintavuonna. Uutiskirje nimettiin Ekoaviisiksi aiemmin julkaistun paperisen asiakaslehden mukaan.

Laskutukseen liittyvä ohjaava e-laskutuksen käyttöönottopalvelu otettiin käyttöön ensimmäisten joukossa valtakunnallisesti.

Sähköisten asiakirjojen hallintasovellus

Toimintavuonna suunniteltiin Therefore sovelluksen käyttöönottoa sähköisten asiakirjojen hallinnan ja arkistoinnin parantamiseksi. Henkilökunnalle esiteltiin sovellusta ja sen käyttömahdollisuuksia.

Muuta

Ekokymppi on mukana kahdessa kehityshankkeessa. VTT käynnisti vaikean ympäristön mittausverkko (VAMMA) selvityksen. Hankkeessa ovat mukana Talvivaara, IsCom, EHP-tekniikka ym. Toinen hanke on MTT Sotkamon vetämä ”Biojätettä ja hepolantaa”, jossa tutkitaan kuivämädätystekniikkaa orgaanisilla jakeilla. Puhdistamolietteiden rakeistuksen ja kuivauksen kokeita jatkettiin.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Yleistä

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä, Ekokymppi, on yhdeksän Kainuun kunnan omistama kuntayhtymä. Toimialueen asukasmäärä vuoden 2012 lopussa oli 80 689 henkilöä. Asukasmäärä väheni edellisvuodesta 775 henkilöllä.

Ekokymppi hoitaa keskitetysti kunnille jätelaissa määrättyjä tehtäviä. Näitä tehtäviä ovat mm. jätteen keräily, kuljetus, hyödyntäminen, käsittely ja vaarallisen jätteen huolto sekä viranomais-tehtävät.

Ekokymppin toimialueella on käytössä kiinteistökohtaisessa jätteenkeräilyssä ns. muunnettu kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Mallissa on erotettu jätteen kuljetus ja käsittely toisistaan siten, että yrittäjät hoitavat kuljetukset ns. sopimusperusteisesti ja Ekokymppi vastaa jätteen käsittelystä ja astia-kohtaisten käsittelymaksujen määräämisestä. Ekokymppi hoitaa kuljetukset kunnan järjestämänä ainoastaan hallitsemiltaan aluekeräyspisteiltä ja lajitteluasemilta.

Jäsenkunnat, peruspääoma, hallinto ja henkilöstö

Kainuun jätehuollon kuntayhtymän jäseniä ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala. Peruspääoman suuruus on 896 557 euroa. Kuntayhtymän toiminta järjestetään itsekannattavuuden periaatteella.

Peruspääoma jakautuu osakaskunnittain seuraavasti:

Kunta	Osuus %	Osuus €
Hyrynsalmi	3,98	35 659
Kajaani	42,79	383 681
Kuhmo	12,57	112 672
Paltamo	4,99	44 764
Puolanka	4,38	39 243
Ristijärvi	2,04	18 248
Sotkamo	12,26	109 928
Suomussalmi	12,40	111 133
Vaala	4,60	41 229
yhteensä	100,00	896 557

Yhtymäkokouksessa on yhdeksän jäsentä, yksi edustaja jokaisesta jäsenkunnasta. Kunnat nimeävät yleensä edustajansa kuhunkin yhtymäkokoukseen erikseen. Yhtymähallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä ja tarkastuslautakuntaan neljä jäsentä. Hallituksessa Vaalalla ja Paltamolla on yhteinen edustaja samoin kuin Hyrynsalmella, Puolangalla ja Ristijärvellä. Edustaja vaihtuu kausittain. Samoin menetellään tarkastuslautakunnassa.

Yhtymähallituksen toimikausi on kaksi vuotta ja tarkastuslautakunnan neljä vuotta. Nykyisen hallituksen ja tarkastuslautakunnan toimikausi päättyy vuoden 2012 lopussa.

Yhtymäkokous kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, hallitus seitsemän kertaa ja tarkastuslautakunta viisi kertaa.

Yhtymällä on yksi varsinainen tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Varsinaisena tilintarkastajana toimii KPMG Kunta Oy. Päävastuullinen tilintarkastaja on KHT, JHTT Antti Kääriäinen ja varalla Paula Hellén-Toivanen.

Koko vuoden ajan kuntayhtymän palveluksessa oli kokoajikaisessa työsuhhteessa 13 henkilöä. Vaalan, Paltamon, Hyrynsalmen ja Suomussalmen lajitteluasemia hoidettiin omana työnä. Lisäksi kuntayhtymässä on ollut yksi insinööriopiskelija Maja-saaren jätekeskuksessa ja kesätyösetelillä 3 opiskelijaa. Kuntouttavan työtoiminnan harjoittelussa on ollut kaksi henkilöä, joiden työsuhdetta jatkettiin työllistämistuella vuoden loppuun. Ammattiopiston aikuisopiskelun merkonomilinjalta on harjoittelussa ollut kaksi opiskelijaa. Yhteensä kuntayhtymän palkallinen henkilötöymäärä oli 15,5 htv. Henkilötöymäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna.

Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

Riskien hallinta

Toiminnallisista riskeistä suurimpina on voitu pitää toimialaan liittyvän lainsäädännön jatkuva muutostilaa ja siihen liittyneitä epävarmuustekijöitä tulevaisuudessa. Jätelain kokonaisuudistus saatiin kuitenkin päätökseen vuoden 2011 kesäkuussa ja laki astui voimaan 2012 toukokuun alussa. Lakiin liittyvien asetusten valmistelu jatkui vielä vuoden 2012 aikana. Lain tulkinasta johtuvat toimintaan ja talouteen vaikuttavat erimielisyydet on saatu päätökseen ja sovittua jätehuollon järjestämismallia alettiin soveltaa käytäntöön.

Käytännön toiminnoista on merkittävä osa erilaisten tietojärjestelmien varassa, joten niiden ylläpitoon, toimintavarmuuteen ja varmuuskopiointiin on kiinnitetty huomiota uusimalla palvelinjärjestelmä ja hankkimalla erillinen tallennin varmuuskopioille.

Rahoitusriskien osalta korkotasot ovat olleet alhaalla, mutta niiden ennustaminen tulevaisuuteen on vaikeaa. Korot laskivat koko vuoden ajan ollen loppuvuodesta alhaisimmillaan pitkään aikaan. Lainakannan riskiä on pienennetty sitomalla lainoista noin puolet pitkäaikaisiin korkoihin ja puolet lyhytaikaisiin (½-1v ebor). Kassan riittävyttä on turvattu limiittileillä. Tulorahoitukseen vaikuttavat jättekertymät vaihtelevat jonkin verran suhdanteiden ja maakunnan alueen hankkeiden mukana, ja siten tulojen kertymä voi vaihdella arvioidusta.

Hallitus 2012		
Kunta	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Kajaani	Matti Nissinen, pj	Risto Kuvaja
Kajaani	Auli Halonen	Maria Tolonen
Sotkamo	Mirja Okkonen	Timo Hyvönen
Kuhmo	Matti Pääkkönen	Eira Piipponen
Suomussalmi	Antti Westersund, vpj	Riitta Kuvaja
Vaalasta; Paltamon ja Vaalalan edustaja	Aino Leinonen	Erkki Leinonen
Ristijärveltä; Hyrynsalmen, Puolangan ja Ristijärven edustaja	Harri Helenius	Mauno Heikkinen

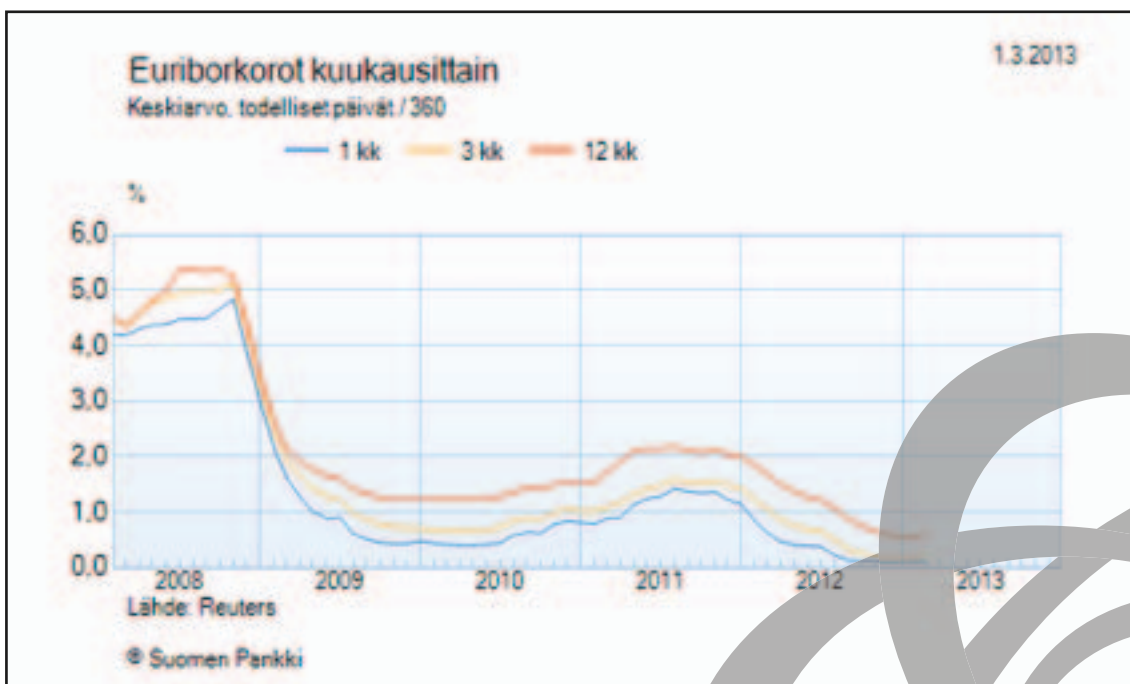
Tarkastuslautakunta 2012		
Kunta	Varsinaiset jäsenet	Varajäsen
Kajaani	Timo Kananen, pj	Anneli Määttä
Sotkamo	Veikko Tikkanen, vpj	Mauri Piirainen
Vaalasta; Paltamon ja Vaalalan edustaja	Ismo Kalliokoski	Aune Kesälahti
Hyrynsalmelta; Hyrynsalmen, Puolangan ja Ristijärven edustaja	Taisto Keränen	Ahti Leinonen

Vahinkoriskeihin on varauduttu tarvittavin vakuutuksin. Vakuutusurva kattaa toimialan normaalit toiminnot ja omaisuuden. Vakuutukset hankitaan Kajaanin kaupungin suorittaman kilpailutuksen mukaisesti Pohjolasta.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa on toteutettu voimassaolevan ohjeen mukaisesti. Toimielinten ja viranhaltijoiden tekemiin päätöksiin kohdistuneet oikaisuvaatimukset ovat liittyneet lähinnä maksujen kohuallistamisiin ja järjestettyyn jätehuoltoon liittymiseen.

Eri toimintojen toteutumiseen ja seurantaan on käytetty soveltuvia mittareita ja arviointityökaluja (mm. JIrap-hanke jätteiden tilastointiin). PKY-laaturjärjestelmää on päivitetty mahdollisuuksien mukaan muun työn ohessa. Hallitukselle ja tarkastuslautakunnalle raportoitiin taloudellisesta tilanteesta kuukausitasolla. Talousarvio tarkastettiin ja hyväksyttiin marraskuun yhtymäkokouksessa muunnetun kuljetusjärjestelmän käyttöönoton viivästymisen, energiajätteiden oletettua pienemmän kertymän ja sekajätteen murskaustoiminnan myöhästyneen aloittamisen vuoksi.

Sopimustoiminnassa ei ole havaittu rikkeitä tai niistä johtuvia seuraamuksia. Saatavien perintä hoidetaan vuosilaskutuksen osalta Lindorff Oy:lle annettavina toimeksiantoina ja jätekeskuslaskutuksen osalta omana toimintana. Muutamien asiakkaiden kanssa on sovittu maksujärjestelyistä.

Toimintoketjut pyritään toteuttamaan siten, että niistä vastaa useampi henkilö. Taloudenhallinnassa toiminnot varmennetaan aina kahden henkilön toimesta.

Liikevaihto ja rahoitus

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymä kattaa menonsa myyntituotoilla. Myyntituotoilla varaudutaan rahoittamaan myös kuntayhtymän tulevia investointeja ja pakollisia varauksia esim. tulevia loppusijoitusalueen sulkemiskustannuksia.

Kuntayhtymän liikevaihto oli 4 707 804 € (toimintatuotot). Vastaavat toimintamenot olivat 4 071 363 €. Toimintakate jäi ylijäämäiseksi 636 441 €. Rahoitustuotot ja -kulut olivat 173 146 €, jolloin vuosikate oli 463 295 € ylijäämäinen. Suunnitelman mukaisen poistojen (408 210 €) vähennyksen ja poistoeron muutoksen (24 411 €) jälkeen koko tilikauden ylijäämäksi jäi 79 526 €. Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 11 % ja toimintamenot pysyivät ennallaan. Tarkemmat tunnusluvut ovat tasekirjassa toimintakertomuksen jälkeen. Valtiolla tilittävää jäteveroa perittiin jätemaksuissa yhteensä 511 680 €.

Vuoden 2012 käyttötalousmenoja rahoitettiin Majasaaren jätekeskuksen käsittelymaksuilla ja erillisillä jätetaksan mukaisilla kierrätys- ja ongelmajätelmaksulla ja aluekeräysmaksulla. Kokonaisuudessaan toimintatuotot olivat 131 804 € arvioitua suuremmat ja toimintamenot 107 959 suuremmat kuin talousarviossa.

Investointien rahoitukseen otettiin luottoa kilpailutuksen perusteella Osuuspankista 350 000 €.

Investoinnit

Investointeja tehtiin investointisuunnitelman mukaan. Suurimpia investointeja olivat sekajätteen lajittelulaitteiston vaatima sähköliittymän suurentaminen, jätekeskuksen pyöräkuormaan hankinta ja lietteenrakeistukseen liittyvä laite- ja automaatiomuutos. Suomussalmen lajitteluaseman ja Majasaaren REF-hallin pihaja viimeisteltiin asfaltoinnin osalta. Majasaaren jätekeskuksen vesien- ja kaasunkäsittelyn uudistamisen suunnitelua aloitettiin osittain. Lajitteluasemille hankittiin lisää konttikalustoa. Toteuttamatta jäi Kuhmon lajitteluaseman lajittelulaituri, lietekompostikentän suunnittelu. Uusia ekopisteitä ei myöskään rakennettu vuoden 2012 aikana.

Tavoitteiden saavuttaminen

Tavoitteiden saavuttamista tarkasteltaessa lähtökohtana ovat perussopimuksessa kuntayhtymälle määrätyt tehtävät. Lisäksi

voidaan tarkastella vuoden 2012 talousarvioon kirjattuja suoritteita. Perussopimuksessa määritellyt tehtävät toteutuivat kokonaisuudessaan kaikissa jäsenkunnissa. Vaarallisen jätteen vastaanotto on toteutettu kaikissa jäsenkunnissa olevissa vastaanottopisteissä. Kajaanissa järjestettiin perinteinen taajamakeräys yhteistyössä Prismän kanssa huhti-toukokuun vaihteessa. Vuolijoen ja Otamäen taajamissa järjestettiin kolme kertaa vaarallisten jätteiden ja sähköromun mobiilikeräys. Sähköelektroniiikkaromun keräilyä jatkettiin kaikissa toimialueen kunnissa tuottajayhteisöjen kanssa solmittujen sopimusten mukaisesti. Lajitteluasemat ja aluekeräyspisteet toimivat kaikissa kunnissa. Lajitteluasemia pidettiin auki joka toinen lauantai edellisen kesän positiivisen palautteen perusteella.

Jäteneuvontaa suoritettiin suunnitellusti koko toimialueella. Jäteneuvoja vieraili mm. oppilaitoksissa, päiväkodeissa ja taloyhtiöissä. Jätekeskukseen ja lajitteluasemiin tutustui useita koululais- ym. vierailijaryhmiä ja kesällä järjestettiin lajitteluasemilla neuvontapäiviä. Kaikille toimialueen kiinteistönomistajille jaettiin ensimmäinen vuosikalenteri aiemmin jaetun tiedotuslehden sijaan. Luottamushenkilöille jaettiin edellisen vuoden toimintakertomus. Ekokymppi osallistui huhtikuussa Rakenna-, Sisusta-, Asu- messuille Kajaanissa, Kajaanin markkinakadulle, Sepälän maalaismarkkinoille, Rastiviikolle ja Kajaanin Mahdollisuusien torille. Kainuussa järjestettiin peruskoululaisille toista kertaa Tuikkujahdi-kilpailu, jossa aktivoitiin koululaisia tarkkailemaan kulutus- ja lajittelutottumuksiaan kilpailun avulla. Lisäksi ylläpidettiin Internet-sivustoa ja facebook profiilia. Uutena tiedonjakamisen kanavana aloitettiin sähköisen uutiskirjeen julkaisu säännöllisin väliajoin. Mainontaa ja tietoiskuja julkaistiin myös radiossa ja televisiossa.

Kuntayhtymän kymmenvuotisjuhlan kunniaksi Ekokymppi järjesti maaliskuussa kainuulaisille maksuttoman perhetapahtuman - pulkkariehan Majasaaren jätekeskuksessa. Ohjelmassa oli muun muassa mäenlaskua ja moottorikelkkakyydytystä. Vieraille tarjottiin myös mahdollisuutta tutustua jätekeskuksen toimintoihin Kurren Rastiradalla. Pulkkariehaan osallistujille tarjottiin myös makkarat ja lämpimät mehut sekä pullakahvit. Pulkkariehaan osallistui noin 350 henkilöä.

Talousarvioon kirjattujen suoritteiden osalta tarkasteltuna kokonaisajan henkilöstön määrä pysyi suunnitellussa. Loppusijoitusalueena käytössä oli ainoastaan yksi jätekeskus Kajaanin Majasaaressa. Lajitteluasemien ja aluekeräyspisteiden määrä säilyi entisellään. Ekopisteiden määrä väheni yhdellä

Vastaanotettavien jättejakeiden osalta jätteen kokonaismäärä lisääntyi edellisestä vuodesta 3 604 tonnia (30,2 %). Lisäys johtuu kasvaneesta maa-aineksen määrästä ja muiden hyötyjätteiden kasvun määrästä. Vähenemistä tapahtui sekajätteesä, rakennusjätteesä, muussa loppusijoitettavassa, biojätteesä ja vaarallisissa jätteesä. Energiajätteen ja sähköromun mää-

rä kasvoi. Sekajätteen loppusijoitus väheni 6 152 tonnia (38,3 %) uuden murskaus- ja seulontalinjaston käyttöönoton myötä. Vastaanotetusta sekajätteestä menee tulevaisuudessa loppusijoitukseen ainoastaan noin 5 %. Murskaustoiminnan johdosta hyötykäyttö paranee merkittävästi ja kuntayhtymä hallinnassa olleiden jätteiden hyötykäyttöasteeksi muodostui kuluneena vuotena jo 79 % valtakunnallisen keskiarvon ollessa 60 % (Tilastokeskus 2011).

Taloudellisen tuloksen osalta talousarvion mukainen toteutuma alittui 84 315 €. Jätekeskuksen toimintatuotot toteutuivat suunniteltua paremmin. Myös muissa tuotoissa toteutuma oli arvioitua parempi, joka johtui mm. kasvaneista energijätetuotoista sekä paremmista sähköromun ja metallinkeräystuotoista. Vuosilaskutustuotot toteutuivat lähes arvioidun mukaisesti. Kokonaisuudessaan toimintatuotot ylittyivät 131 804 €.

Pakollista varausta ei purettu v. 2012 vaan tehty II-loppusijoitusalueen sulkemistyöt kustannettiin suoraan käyttötaloudesta. Tuloksesta tehtiin 35 000 € suuruinen varaus nykyisin käytössä olevan loppusijoitusalueen sulkemistöiden kustannuksiin.

Käyttötalousmenojen ylitys johtui pääasiassa jätehuollon muunnetun järjestämismallin käyttöönoton viivästyisestä ja sekajätteen murskauksen aloittamisesta. Murskausurakointia kertyi arvioitua suurempi määrä talousarvion korjauksesta huolimatta, lajitteluasemien ja aluekeräyspisteiden tyhjennyskustannukset ylittyivät viivästyisestä johtuen ja atk-laitteiston ja ohjelmoinnin kustannukset kasvoivat tietojärjestelmien yhteensovittamisen vuoksi. Menojen kokonaisylijitys oli 335 231 €.

Toiminnalliset tavoitteet on saavutettu hyvin. Taloudelliset tavoitteiden osalta tulos oli ylijäämäinen, vaikka talousarvion mukaista ylijäämää ei saavutettu. Perussopimuksessa määritelty itsekannattavuus toteutui.

Toimenpiteet

Vuosilaskutus toteutettiin suunnitellusti ja se sujui ongelmitta. Vuosilaskutuksen asiakaspalvelusopimus jatkui Sentraalin kanssa. Asiakasrekisteriohjelmaan (Logica Jätekanta) tehtiin merkittävä ohjelmointimuutos kuljetusyritysten ohjelmiston tuotaman tiedon ja Jätekannan yhteensovittamiseksi uuden jätehuollon järjestämismallin mukaisesti.

Yhtymäkokouksen hyväksymää ohjetta talouden tervehdyttämiseksi toteutettiin suunnitellusti. Energijätteitä ja puuperäisiä jätteitä hyödynnettiin omana toimintana. Uusi jätehuollon järjestämismalli, jossa kunnan vastuulla oleva kuljetus ja käsittely erotettiin toisistaan, astui voimaan vuoden alusta. Käytännössä mallin käyttöönotto viivästyivät kesäkuun alkuun mm. atk-järjestelmien ohjelmoinnin viivästyminen vuoksi. Palvelutaso toiminta-alueella säilyi entisellään palveluverkoston osalta.

Sekajätteen hyödyntämisen urakointi viivästyivät myös suunnitellusta. Syynä oli laitevalmistajan toimitusviivästykset sekä koeajojen ja laitteiden säädön viivästyminen. Energijätteen murskaus päästiin aloittamaan touko-kesäkuussa ja sekajätteen murskaus heinäkuun puolivälissä. Kuntayhtymän vastuulla olevat aluekeräyspisteiden kuljetukset kilpailutettiin syksyn aikana.

Loppusyksystä toteutettiin kuntapäätäjille kysely kuntayhtymän toiminnan tietämyksestä ja palvelutasosta. Kyselyn tulokset olivat positiiviset ja pääsääntöisesti kyselyn asteikon keskiarvoa paremmat.

Jäsenyydet, edunvalvonta, koulutus ja virkistystoiminta

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä on jäsenenä Jätelaitosyhdistys ry:ssä. Jätelaitosyhdistys ry edustaa kuntien jätelaitoksia ja alueellisia jätehuoltoyrityksiä. Jätelaitosyhdistys toimii yhdessä jäsentensä kesken, kehittää jätelaitosalaa ja turvaa julkisen jätehuollon toimintaedellytyksiä. Kuntayhtymä on lisäksi yhteisjäsenenä Jätehuoltoyhdistys ry:ssä.

Toimiston henkilökuntaa osallistui mm. jätelaitospäiville, jätehuoltopäiville, viestintäpäiville, asiakasrekisterin kehittämispäiville ja jätelautakuntapäiville. Lajitteluaseman hoitajille järjestettiin koulutuspäivä Kajaanissa. Pikkujoulu järjestettiin Nielsiässä marras-joulukuun vaihteessa.

Kehitystyö

Ekokymppi on mukana kahdessa kehityshankkeessa. VTT käynnisti vaikean ympäristön mittausverkko (VAMMA) selvityksen. Hankkeessa on mukana Talvivaara, IsCom, EHP-tekniikka ym. Toinen hanke on MTT Sotkamon vetämä ”Biojätettä ja hepolantaa”, jossa tutkitaan kuivamädätystekniikkaa orgaanisilla jakeilla. Puhdistamolietteiden rakeistuksen ja kuivauksen kokeita jatkettiin. Tiedotukseen liittyvä sähköinen uutiskirje suunniteltiin ja sen julkaisu aloitettiin kuluneena vuotena. Laskutukseen liittyvä aktiivinen e-laskutuksen ohjaus otettiin käyttöön ensimmäisten joukossa valtakunnallisesti.

Kajaanissa 5.4.2013

Kainuun jätehuollon kuntayhtymän yhtymähallitus

TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

TULOSLASKELMA yksikkö = euro	2012	2011	RAHOITUSLASKELMA	2012	2011
Toimintatuotot	4 707 804	4 240 386	TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Myyntituotot	4 683 340	4 229 662	Toiminnan rahavirta	498 295	46 758
Maksutuotot	16 313	0	Investointien rahavirta	-399 567	-272 586
Muut toimintatuotot	8 151	10 724	Toiminnan ja investointien rahavirta	98 728	-225 827
Henkilöstökulut sivukuluineen	-739 877	-667 940	RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Palvelujen ostot	-2 318 734	-2 096 413	Pitkäaikaisen lainan lisäys (+) / vähennys (-)	350 000	350 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-312 276	-348 190	Lyhytaikaisen lainan lisäys (+) / vähennys (-)	-371 354	-348 021
Muut toimintakulut	-700 477	-959 110	Muut maksuvalmiuden muutokset	-102 178	189 011
TOIMINTAKATE	636 441	168 733	Saamisten muutos	-254 370	-207 122
Korkotuotot	4 456	4 048	Korottomien velkojen muutos	-2 290	112 289
Korkokulut	-146 149	-148 358	Rahoituksen rahavirta	-102 178	189 011
Muut rahoituskulut	-31 453	-32 866	RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 449	-36 816
VUOSIKATE	463 295	-8 442	Rahavarat tilikauden lopussa	2 024	5 473
Suunnitelman mukaiset poistot	-408 210	-397 384	Rahavarat tilikauden alussa	5 473	42 289
TILIKAUDEN TULOS	55 086	-405 826			
Varausten lisäys (+) tai vähennys (-)	24 441	24 441			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	79 526	-381 385			

TASE

TASE yksikkö = euro	31.12.2012	31.12.2011
VASTAAVAA		
Aineettomat hyödykkeet	2 0123	33 169
- aineettomat oikeudet	2 0123	33 169
- muut pitkävaikutteiset menot		
Aineelliset hyödykkeet	6 730 592	6 726 189
- kiinteistöjen vuokraoikeudet	100 971	100 971
- rakennukset	370 318	387 014
- kiinteät rakenteet ja laitteet	4 513 863	4 587 061
- koneet ja kalusto	330 601	310 660
- ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 414 840	1 340 482
Sijoitukset	5 020	5 020
Lyhytaikaiset saamiset	930 033	675 777
- myyntisaamiset	907 033	643 053
- muut saamiset	247	3
- siirtosaamiset	22 866	32 722
Rahat ja pankkisaamiset	2 024	5 473
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 687 906	7 445 628

	31.12.2012	31.12.2011
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	-226 214	-305 740
- pääomapanokset	896 557	896 557
- edellisten tilikausien yli- alijäämä	-1 202 297	-820 912
- tilikauden yli- / alijäämä	79 526	-381 385
Tilinpäätössiirtojen kertymä	315 932	340 372
- poistoero	315 932	340 372
Pakolliset varaukset	270 000	235 200
Vieras pääoma	7 327 989	7 175 796
Pitkäaikainen	4 793 790	4 815 144
- lainat rahoituslaitoksilta	3 805 790	3 775 144
- lainat julkisyhteisöiltä	988 000	1 040 000
Lyhytaikainen	2 534 199	2 360 652
- lainat rahoituslaitoksilta	1 758 890	1 583 053
- lainat julkisyhteisöiltä	52 000	52 000
- ostovelat	460 414	542 348
- muut velat	81 313	50 987
- siirtovelat	181 582	132 264
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 687 906	7 445 628

TILINTARKASTUSKERTOMUS

KPMG Julkistallinnon Palvelut Oy
Isokatu 32 B
00100-JUULU

Puhelin 020 760 3000
Faksi 020 760 3003
www.kpmg.fi

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Kainuan Jätehuollon kuntayhtymän yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Kainuan Jätehuollon kuntayhtymän hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää tulojen, talouslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutusvertailun ja toimintakertomuksen.

Kuntayhtymän hallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastassa sen hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kuntayhtymän hallitus ja johtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän toiminnan taloudesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien sääntöjen ja määräysten mukaisesti. Hallitus ja johtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kuntayhtymän sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisien virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväläuseiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan laatuolosuhteita. Sisäisen valvonnan järjestämisen asiantuntemuksutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa siitä esitetyn selvityksen. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisäisiä ja esittämistapa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutumiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kuntayhtymän hallintoa on hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti.

Kuntayhtymän sisäinen valvonta on järjestetty asiantuntemuksella.

Kuntayhtymän tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien sääntöjen ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuksista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Kajaanissa 11. huhtikuuta 2013

KPMG Julkistallinnon Palvelut Oy

Antti Kärräinen
KHT, JHTT

Paperi	Puhtaat ja kuivat sanomalehdet, aikakauslehdet, kopiopaperi, kirjekuoret jne.	Jätteen kierrätys	Jäte valmistetaan tuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi joko alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen.
Kartonki	Kartonki- ja paperipakkaukset ja pahvi	Yhdyskuntajäte	Vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä siihen rinnastettavaa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvää jätettä
Lasi	Värillinen ja väritön lasi, keramiikka yms.	Tuottajan vastuu	Järjestelmä, jossa tuotteiden valmistajien ja maahantuojien vastuulla on järjestää kierrätyspalvelut. Suomessa tuottajan vastuu koskee pakkauksia, paperia, sähkölaitteita, ajoneuvoakkuja, renkaita ja romuautoja
Energiajäte	Jätteenpolttoon erikseen kerätävä palava jäte (puuta, muovia, likaista kartonkia yms.)	Ekopiste	Alueellinen jätteen tuontipiste, jossa kerättävänä ainakin yksi kierrätettävä tai hyödynnettävä jätelaji.
REF = recovered fuel	Jätteistä valmistettu kierrätyspolttoaine	Aluekeräyspiste	Alueellinen jätteen tuontipiste, jossa kerätään sekajätettä (ja paperia)
Biojäte	Ruoan tähteet ja ruoan valmistamisesta syntyvä maatuva jäte	Lajitteluasema	Kierrätettävien/hyödynnettävien jätteiden ja vaarallisten jätteiden tuontipaikka
Biohajoava jäte	Eloperäinen, orgaanisesti hajoava jäte kuten ruokaperäiset jätteet, pahvi, paperi, puu	Jätekeskus	Paikka, jossa vastaanotetaan, käsitellään ja loppusijoitetaan erilaisia jätteitä
Vaarallinen jäte	Öljyt, liuottimet, lääkkeet jne.	Loppusijoitus	Jätteen loppusijoittaminen, läjittäminen. Jätteet, joita ei voida kierrättää tai hyödyntää energiana, päätyvät jätekeskuksessa loppusijoitukseen.
Sähkölaitteet	Sähkökäyttöiset laitteet, lelut ja kodinkoneet	Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus	Kiinteistön haltija tekee jätteenkuljetussopimuksen suoraan jätehuoltoyrityksen kanssa.
Rakennuspuutavara	Rakennus- ja purkupuutavara, maalatut ja lakatut laudat, puurakennuslevyt		
Painekyllästetty puu	Painekyllästämällä käsitelty vihreä ja ruskea puutavara		
Metsätähde	Oksat ja risut		
Haravointijäte	Lehtikarike ja ruohojäte		
Kiviaines	Betoni, tiili, klinkkeri		
Sekajäte	Kierrätykseen ja energiahyödyntämiseen kelpaamaton jäännösjäte		
Hyötyjäte	Jäte, joka voidaan käyttää uudelleen sellaisenaan, tai jonka sisältämä materiaali tai energia voidaan hyödyntää.		

LINDEX

ekokym... i 10 vuotta

ekokymppi

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä, Viestitie 2, 87700 Kajaani, 08 636 611
www.ekokymppi.fi